

ZÁKON č. 634/1992 Sb., O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE

(v platném znění – poslední změna 217/2004)

ČÁST PRVNÍ - Úvodní ustanovení

§ 1 Předmět a rozsah úpravy

(1) Tento zákon stanoví některé podmínky podnikání 1) významné pro ochranu spotřebitele, úkoly veřejné správy v oblasti ochrany spotřebitele a oprávnění spotřebitelů, sdružení spotřebitelů 2) nebo jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele.

(2) Ustanovení zvláštních předpisů 3) týkající se podmínek výroby, dovozu, prodeje a označování výrobků a poskytování služeb nejsou tímto zákonem dotčena.

(3) Tento zákon se vztahuje na prodej výrobků a poskytování služeb v případech, kdy k plnění dochází na území České republiky. Na ostatní případy se vztahuje tehdy, souvisí-li plnění s podnikatelskou činností provozovanou na území České republiky. -----

----- 1) § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. 2) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. 3) Např. zákon č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon SNR č. 126/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 240/1991 Sb., o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat, zákon SNR č. 110/1972 Sb., o plemenitbě hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 51/1964 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 222/1946 Sb., o poště (poštovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

§ 2 Vymezení některých pojmů

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- a) spotřebitelem fyzická nebo právnická osoba, která nakupuje výrobky nebo užívá služby za jiným účelem než pro podnikání s těmito výrobky nebo službami,
- b) prodávajícím podnikatel, 4) který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby,
- c) výrobcem podnikatel, který zhotovil výrobek anebo jeho součást nebo poskytl služby, který vytěžil prvotní surovinu nebo ji dále zpracoval, anebo který se za výrobce označil,
- d) dovozcem podnikatel, který uvede na trh výrobek z jiného než členského státu Evropské unie,
- e) dodavatelem každý další podnikatel, který přímo nebo prostřednictvím jiných podnikatelů dodal prodávajícímu výrobky,
- f) výrobkem jakákoli věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování a je určena k nabídce spotřebiteli,
- g) textilním výrobkem textilní vlákenná surovina, délková a plošná textilie, textilní kusový výrobek, oděvní výrobek, a to v kterékoliv fázi zpracování, a textilní výrobky obsahující textilní složku:

1. výrobky, které obsahují minimálně 80 % textilních vláken z celkové hmotnosti,
2. potahy čalouněného nábytku, deštníků a slunečníků, pokud obsahují minimálně 80 % váhových textilních komponent,
3. textilní složky vícevrstevných podlahových krytin, matrací a výrobků pro kempování, oteplovací vložky rukavic a obuvi, pokud tyto části nebo vložky činí minimálně 80 % z celkové hmotnosti výrobku,
4. textilie obsažené v jiných výrobcích, kde je jejich složení specifikováno, a pokud tvoří neoddělitelnou část těchto výrobků,

h) textilním vláknem útvar charakterizovaný ohebností, jemností a vysokým poměrem délky k průřezu, vhodný pro textilní zpracování, včetně ohebných pásků nebo dutinek o šířce maximálně 5 mm,

i) zrušeno

j) službou jakákoliv podnikatelská činnost, která je určena k nabídce spotřebiteli, s výjimkou činností upravených zvláštními zákony,4a) kde se dozor nad ochranou spotřebitele svěřuje profesním sdružením nebo jiným orgánům státní správy než uvedeným v § 23,

k) výrobkem nebezpečným svou zaměnitelností s potravinou výrobek, který není potravinou, má však tvar, vůni, barvu, vzhled, obal, označení, objem nebo rozměry, které mohou způsobit, že spotřebitelé, zejména děti, jej mohou zaměnit s potravinou a v důsledku toho si jej mohou dávat do úst, cucat nebo polykat, což může být nebezpečné pro lidské zdraví, zejména způsobit dušení, otravu nebo perforaci či zablokování zažívacího ústrojí,

l) obuvi výrobek určený k ochraně nebo pokrytí nohou, který má připevněnou podešev, včetně hlavních částí takové obuvi, i když jsou prodávány samostatně,

m) hlavními částmi obuvi součásti nebo dílce používané k výrobě obuvi, které tvoří:

1. vrchní část obuvi jako sestava součástí vnější části svršku, která je připevněna k podešvi nebo mezipodešvi,
2. stélka a podšívka, které jsou sestavou stélky a podšívky svršku, tvořící vnitřní část obuvi,
3. podešev jako spodní část obuvi, připevněná ke svršku, která je vystavena oděru při používání obuvi,

n) usní vyčiněná kůže, jejíž vláknitá struktura zůstala zachována a u níž tloušťka konečné povrchové úpravy je menší než 0,15 mm včetně,

o) povrstvenou usní useň s nánosem vrstvy, která je menší než třetina celkové tloušťky usně, ale je větší než 0,15 mm,

p) křišťálovým sklem sklo, které obsahuje oxid olovnatý, oxid barnatý, oxid zinečnatý a oxid draselný samostatně nebo v kombinaci, a to v množství stanoveném prováděcím právním předpisem. Prováděcí právní předpis upraví i další technické podrobnosti,

r) výrobkem nebo zbožím porušujícím některá práva duševního vlastnictví se rozumí

1. padělek, jímž je výrobek nebo zboží, včetně jeho obalu, na němž je bez souhlasu majitele ochranné známky umístěno označení stejné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou, porušující práva majitele ochranné známky podle zvláštního právního předpisu, 4b) dále veškeré věci nesoucí takové označení (značky, loga, etikety, nálepky, prospekty, návody k použití, doklady o záruce apod.), a to i tehdy, jsou-li uváděny samostatně, a samostatné obaly, na nichž je umístěno takové označení,
2. nedovolená napodobenina, jíž je výrobek nebo zboží, které je rozmnoženinou nebo zahrnuje rozmnoženinu vyrobenou bez souhlasu majitele autorských nebo příbuzných práv nebo bez souhlasu majitele práv k průmyslovému vzoru, jestliže pořízení rozmnoženiny porušuje tato práva podle zvláštních právních předpisů, 4c)
3. výrobek nebo zboží, porušující práva majitele patentu 4d) nebo užitného vzoru 4e) nebo práva majitele dodatkového ochranného osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin podle zvláštního právního předpisu, 4d)
4. výrobek nebo zboží, porušující práva toho, jemuž svědčí ochrana zapsaného označení původu nebo zeměpisného označení. 4f)

(2) Prodávajícím se pro účely tohoto zákona rozumí i fyzická osoba, která prodává spotřebiteli rostlinné a živočišné výrobky z vlastní drobné pěstitelské nebo chovatelské činnosti anebo lesní plodiny. -----

4) § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb. 4a) Např. zákon ČNR č. 128/1990 Sb., o advokacii, zákon ČNR č. 209/1990 Sb., o komerčních právnících a právní pomoci jimi poskytované, zákon ČNR č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, a zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů. 4b) Zákon č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů. 4c) Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů. 4d) Zákon č. 527/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. 4e) Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění zákona č. 116/2000 Sb. 4f) Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele.

ČÁST DRUHÁ - Povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb

§ 3 Poctivost prodeje výrobků a poskytování služeb

Prodávající je povinen:

- a) prodávat výrobky ve správné hmotnosti, míře nebo množství a umožnit spotřebiteli překontrolovat si správnost těchto údajů,
- b) prodávat výrobky a poskytovat služby v předepsané nebo schválené jakosti, pokud je závazně stanovena nebo pokud to vyplývá ze zvláštních předpisů anebo v jakosti jím uváděné; není-li jakost předepsána, schválena nebo uváděna, v jakosti obvyklé,
- c) prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy 6) a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat; při konečném účtování prodávaných výrobků a poskytovaných služeb v hotovosti se celková částka zaokrouhluje vždy k nejbližší platné nominální hodnotě zákonných peněz v oběhu. 6a) -----

-----6) Zákon č. 526/1990 Sb. 6a) Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

§ 4 zrušen

§ 5 zrušen

§ 6 Zákaz diskriminace spotřebitele

Prodávající se nesmí při prodeji výrobků a poskytování služeb chovat v rozporu s dobrými mravy; zejména nesmí žádným způsobem spotřebitele diskriminovat.

§ 7 zrušen

§ 7a Zákaz výroby, dovozu, vývozu, nabídky, prodeje a darování výrobků nebezpečných svou zaměnitelností s potravinami

Nikdo nesmí vyrábět, dovážet, vyvážet, nabízet, prodávat a darovat výrobky nebezpečné svou zaměnitelností s potravinami.

§ 7b Zákaz nabídky, prodeje a vývozu výrobků nebo zboží určených pro humanitární účely

Nikdo nesmí nabízet za účelem prodeje, prodávat a vyvážet výrobky nebo zboží, které byly určeny pro humanitární účely a označeny nápisem "humanita" podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾ -----

7) § 7b zákona č. 64/1986 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 8 Zákaz klamání spotřebitele

(1) Nikdo nesmí klamat spotřebitele, zejména uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné, dvojsmyslné nebo přehnané údaje anebo zamlčet údaje o skutečných vlastnostech výrobků nebo služeb či úrovni nákupních podmínek.

(2) Za klamání spotřebitele se považuje také nabídka nebo prodej výrobků nebo zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví, jakož i skladování těchto výrobků nebo zboží za účelem nabídky nebo prodeje.

(3) Odpovědnosti za klamání spotřebitele se nelze zprostit poukazem na skutečnost, že potřebné nebo správné údaje neposkytl výrobce, dovozce nebo dodavatel.

(4) Pojmy "záruka", "zaručený", jakož i všechny další pojmy obdobného obsahu, mohou být používány jen v případech, kdy je současně konkretizován obsah a podmínky záruky.

(5) Obecná úprava nekalé soutěže⁹⁾ není ustanovením předchozích odstavců dotčena.

(6) Skladováním výrobků nebo zboží porušujících práva k duševnímu vlastnictví se pro účely tohoto zákona rozumí jejich umístění ve skladových prostorách, dopravních prostředcích, kancelářích nebo jiných nebytových prostorách a v prodejních místech včetně stánkového prodeje. -----

9) Hlava V části první zákona č. 513/1991 Sb.

§ 8a

(1) Majitel nebo spolumajitel patentu, majitel autorského osvědčení, majitel ochranné známky, majitel autorského práva nebo jiného práva chráněného autorským zákonem nebo majitel práva k zapsanému průmyslovému vzoru nebo užitému vzoru nebo jeho zástupce (dále jen "majitel práva duševního vlastnictví") je povinen na vyzvání předložit dozorovému orgánu dokumentaci potřebnou k provedení posouzení výrobků nebo zboží, a to ve lhůtě do 15 pracovních dnů ode dne vyrozumění. Odpovídá za to, že předaná dokumentace je pravdivá, přesná, úplná a platná. Je povinen dozorovému orgánu neprodleně oznámit veškeré změny, které mohou mít vliv na správnost posuzování výrobků nebo zboží. Pokud dozorový orgán má pochybnosti o oprávněnosti nebo věcné správnosti předložené dokumentace, písemně vyrozumí majitele práva duševního vlastnictví o této skutečnosti. Majitel práva duševního vlastnictví podá ve lhůtě 15 dnů od doručení takového vyrozumění písemné stanovisko ke zjištěným vadám dokumentace.

(2) Vykonává-li dozorový orgán kontrolu na podnět majitele práva duševního vlastnictví nebo jiné osoby, která prokázala právní zájem ve věci, jsou tyto osoby povinny složit přiměřenou jistotu (dále jen "jistota") za účelem úhrady nákladů dozorového orgánu v případech, kdy kontrolou nebude prokázána oprávněnost podnětu. Výši jistoty stanoví vedoucí dozorového orgánu. Základem pro výpočet výše jistoty jsou průměrné náklady na výkon kontrolní činnosti za jednoho kontrolního pracovníka a den podle skutečnosti předcházejícího roku. Jistotu je majitel práva duševního vlastnictví nebo osoba, která prokázala právní zájem ve věci, povinen složit na účet dozorového orgánu do 15 dnů od podání podnětu. Nebude-li jistota ve stanoveném termínu složena, nemá dozorový orgán povinnost podnět prošetřit.

(3) Prokáže-li se kontrolou oprávněnost podnětu, je dozorový orgán povinen poukázat zpět složenou jistotu do 10 dnů od ukončení kontroly. Nebude-li prokázána oprávněnost podnětu, dozorový orgán zúčtuje skutečně vynaložené náklady na provedenou kontrolu. V případě, že bude částka skutečně vynaložených nákladů dozoru nižší než výše jistoty, je dozorový orgán povinen majiteli práva duševního vlastnictví nebo osobě, která prokázala právní zájem ve věci, poukázat zpět do 10 dnů zjištěný rozdíl. V případě, že skutečně vynaložené náklady budou vyšší než složená jistota, je majitel práva duševního vlastnictví nebo osoba, která prokázala právní zájem ve věci, povinen uhradit rozdíl do výše skutečně vynaložených nákladů do 10 dnů ode dne doručení vyrozumění.

(4) V případě, kdy majitel práva duševního vlastnictví předá dozorovému orgánu nepravdivou, nepřesnou, neúplnou nebo neplatnou dokumentaci a vznikne-li na základě těchto podkladů rozhodnutím dozorového orgánu kontrolované osobě škoda, odpovídá za tuto škodu majitel práva duševního vlastnictví.

Informační povinnosti

§ 9

(1) Prodávající je povinen řádně informovat spotřebitele o vlastnostech prodáváných výrobků nebo charakteru poskytovaných služeb, o způsobu použití a údržby výrobku a o nebezpečí, které vyplývá z jeho nesprávného použití nebo údržby, jakož i o riziku

souvisejícím s poskytovanou službou. Jestliže je to potřebné s ohledem na povahu výrobku, způsob a dobu jeho užívání, je prodávající povinen zajistit, aby tyto informace byly obsaženy v přiloženém písemném návodu a aby byly srozumitelné.

(2) Povinností uvedených v odstavci 1 se nemůže prodávající zprostit poukazem na skutečnost, že mu potřebné nebo správné informace neposkytl výrobce, dovozce nebo dodavatel. Tyto povinnosti se však nevztahují na případy, kdy se jedná o zřejmé nebo obecně známé skutečnosti.

§ 10

(1) Prodávající musí zajistit, aby jím prodávané výrobky byly přímo viditelně a srozumitelně označeny

a) názvem výrobku, označením výrobce nebo dovozce, popřípadě dodavatele, údaji o hmotnosti nebo množství nebo velikosti, popřípadě rozměru, dalšími údaji potřebnými dle povahy výrobku k jeho identifikaci, popřípadě užití,

b) též údaji o složení materiálu, jde-li o textilní výrobky, s výjimkou těch výrobků, které podle zvláštního předpisu povinnosti označování nepodléhají,

c) též údajem o datu minimální trvanlivosti, jde-li o potravinářské výrobky, popřípadě údajem o datu použitelnosti, jde-li o potravinářské výrobky podléhající rychlé zkáze, ve smyslu zvláštního zákona, 9a)

d) též údaji o materiálech použitých v jejich hlavních částech, jde-li o obuv, s výjimkou těch výrobků, které podle prováděcího právního předpisu označování nepodléhají.

(2) Je-li třeba, aby při užívání věci byla zachována zvláštní pravidla, zejména řídí-li se užívání návodem, je prodávající povinen spotřebitele s nimi seznámit, ledaže jde o pravidla obecně známá.

(3) Nelze-li prodávané výrobky označit přímo, musí je prodávající viditelně a srozumitelně označit údaji uvedenými v odstavci 1 jiným vhodným způsobem. Není-li možné nebo účelné prodávané výrobky vzhledem k jejich povaze takto označit, je prodávající povinen tyto údaje na požádání spotřebitele nebo orgánů, které provádějí dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona, pravdivě sdělit, popřípadě doložit.

(4) Zvláštní právní předpisy mohou označování výrobků upravit odchylně.

(5) Prodávající nesmí odstraňovat ani měnit označení výrobků ani jiné údaje uvedené výrobcem, dovozcem nebo dodavatelem.

(6) Při prodeji použitých nebo upravovaných výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užitné vlastnosti jsou jinak omezeny, musí prodávající na tyto skutečnosti spotřebitele předem zřetelně upozornit. Takové výrobky musí být prodávány odděleně od ostatních výrobků. V provozovně, v místě vyhrazeném k prodeji takových výrobků, nesmí být uloženy předměty, které neslouží k prodeji.

(7) Na prodej použitého zboží se ustanovení odstavců 1 až 3 vztahuje pouze přiměřeně.

(8) V případě prodeje výrobku, při jehož označení byly použity symboly, je prodávající povinen vhodně zpřístupnit spotřebiteli informaci o významu těchto symbolů. -----

----- 9a) Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

§ 10a

Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce^{9b)} odpovídá za označení materiálů použitých v hlavních částech obuvi v souladu s prováděcím právním předpisem a za přesnost informací v označení obsažených. Tyto údaje je povinen poskytnout dodavateli, jakož i prodávajícímu. Pokud výrobce ani jeho zplnomocněný zástupce nemají sídlo v členském státě Evropské unie, přechází tato povinnost na osobu odpovědnou za první uvedení obuvi na trh Evropského společenství. -----

9b) § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 102/2001 Sb., ve znění zákona č. 277/2003.

§ 11

Pokud jsou informace uvedené v § 9 a 10 poskytovány písemně, musí být v českém jazyce. České údaje u potravin musí odpovídat zvláštnímu zákonu.^{9a)} Fyzikální veličiny musí být vyjádřeny v měřicích jednotkách stanovených zvláštním zákonem.¹⁰⁾ -----

----- 10) § 2 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii. 9a) Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

§ 12

(1) Proávající je povinen informovat v souladu s cenovými předpisy¹¹⁾ spotřebitele o ceně prodávaných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit.

(2) Informace o ceně nebo okolnost, že informace je neúplná anebo chybí, nesmí zejména vzbuzovat zdání, že:

a) cena je nižší, než jaká je ve skutečnosti,

b) stanovení ceny závisí na okolnostech, na nichž ve skutečnosti nezávisí,

c) v ceně jsou zahrnuty dodávky výrobků, výkonů, prací nebo služeb, za které se ve skutečnosti platí zvlášť,

d) cena byla nebo bude zvýšena, snížena nebo nezměněna, i když tomu tak není,

e) vztah ceny a užitečnosti nabízeného výrobku nebo služby a ceny a užitečnosti srovnatelného výrobku nebo služby je takový, jaký ve skutečnosti není.

(3) Ustanovení odstavce 2 se vztahuje obdobně i na informace o způsobech stanovení cen. ----- 11)

§ 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb. § 5 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění vyhlášky č. 580/1992 Sb.

§ 13

Prodávající je povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění odpovědnosti za vady výrobků a služeb (dále jen "reklamace") včetně údajů o tom, kde lze reklamaci uplatnit, a o provádění záručních oprav.

§ 14

Prodávající je povinen při ukončení činnosti v provozovně informovat živnostenský úřad^{11a)} o tom, kde lze vypořádat případné závazky. -----

----- 11a) Zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech.

Další povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb

§ 15

(1) Umožňuje-li to povaha výrobku, je prodávající povinen na žádost spotřebitele výrobek předvést.

(2) V případech stanovených zákonem¹²⁾ je prodávající povinen řádně vyplnit záruční list.

----- 12) § 620 odst. 2 a 3 a § 621 občanského zákoníku.

§ 16

(1) Na žádost spotřebitele je prodávající povinen vydat doklad o zakoupení výrobku nebo o poskytnutí služby s uvedením data prodeje výrobku nebo poskytnutí služby, o jaký výrobek nebo o jakou službu se jedná a za jakou cenu byl výrobek prodán nebo služba poskytnuta, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.^{12a)}

(2) Při prodeji výrobků s následnou dodávkou musí doklad obsahovat místo určení a datum dodávky.

(3) Při prodeji použitých nebo upravovaných výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užitné vlastnosti jsou jinak omezeny, musí být tyto skutečnosti v dokladu zřetelně vyznačeny.

(4) Na žádost orgánů dozoru nebo Policie v mezích jejich oprávnění je prodávající povinen, jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu o nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování nebo nákupu či přijetí do zástavy, předložit identifikační údaje podle zvláštního právního předpisu.^{12b)} -----

----- 12a) § 31 odst. 12 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 356/1999 Sb. 12b) § 31 odst. 4 až 7 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 17

Vyžaduje-li to povaha výrobků, zejména s ohledem na hygienické podmínky prodeje a charakter použití, je prodávající povinen výrobky prodávat v hygienicky nezávadných obalech nebo je do takových obalů při prodeji zabalit, při samoobslužném prodeji je povinen spotřebiteli poskytnout vhodný obalový materiál.

§ 18

(1) Prodávající je povinen informovat spotřebitele o peněžní částce za výkup vratných zálohovaných obalů a tuto informaci na viditelném místě zpřístupnit.

(2) O změně peněžní částky za vykupované vratné zálohované obaly nebo o ukončení výkupu vratných zálohovaných obalů je prodávající povinen informovat spotřebitele po dobu nejméně 30 kalendářních dnů před dnem provedení změny nebo ukončení výkupu. Po tuto dobu nesmí být výkup těchto obalů zastaven.

§ 18a

Výrobce nebo dovozce a prodávající nesmí používat názvy jednotlivých druhů křišťálového skla a jim přiřazené symboly, uvedené v prováděcím právním předpisu, u těch výrobků, které nejsou tímto prováděcím právním předpisem blíže charakterizovány, a to ani při reklamě těchto výrobků. Pokud výrobek ze skla nese firemní nebo výrobní označení či značku nebo obchodní jméno nebo název obsahující označení "křišťál", "křišťálové", "crystal" nebo odvozeniny, jsou výrobce nebo dovozce a prodávající povinni toto označení doplnit upřesňujícími údaji v souladu s prováděcím právním předpisem.

§ 19

(1) S výjimkou případů, kdy je k provedení opravy určena jiná osoba,¹³⁾ je prodávající povinen přijmout reklamaci v kterékoli provozovně, v níž je přijetí reklamace možné s ohledem na sortiment prodáváného zboží nebo poskytovaných služeb, případně i v sídle nebo místě podnikání.

(2) V provozovně musí být po celou provozní dobu přítomen pracovník pověřený vyřizovat reklamace.

(3) Prodávající nebo jím pověřený pracovník rozhodne o reklamaci ihned, ve složitých případech do tří pracovních dnů. Do této lhůty se nezapočítává doba přiměřená podle druhu výrobku či služby potřebná k odbornému posouzení vady. Reklamace včetně odstranění vady musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů ode dne uplatnění reklamace, pokud se prodávající se spotřebitelem nedohodne na delší lhůtě. Po uplynutí této lhůty má spotřebitel stejná práva, jako by se jednalo o vadu, kterou nelze odstranit.

(4) Při prodeji nebo poskytování služeb mimo ohlášenou provozovnu je prodávající povinen k informacím podle § 13 na žádost spotřebitele poskytnout zejména název nebo jméno a adresu prodávajícího, kde může spotřebitel i po ukončení takového prodeje nebo poskytování služeb uplatnit reklamaci. -----

¹³⁾ Věta druhá § 625 občanského zákoníku.

§ 20 zrušen

ČÁST TŘETÍ - Úkoly veřejné správy

§ 21 Ochrana před výrobky nebezpečnými svou zaměnitelností s potravinami

Orgány státní správy, orgány územní samosprávy a ostatní orgány veřejné správy jsou povinny činit v mezích své působnosti veškerá opatření, aby zamezily dovozu, vývozu a uvádění výrobků nebezpečných svou zaměnitelností s potravinami do oběhu nebo zamezily jejich další oběh. O výrobcích nebezpečných svou zaměnitelností s potravinami v oběhu jsou povinny všemi dostupnými prostředky, zejména prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, informovat spotřebitelskou veřejnost.

§ 22 zrušen

§ 23 Dozor nad ochranou spotřebitele

(1) Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem provádí Česká obchodní inspekce¹⁶⁾ s výjimkou dozoru podle odstavce 4 a § 8a, a jde-li o potraviny a tabákové výrobky podle § 3 písm. b), § 7, 8 a 9, § 10 odst. 1 písm. c) a § 17.

(2) Dozorovým orgánem podle § 8a jsou orgány uvedené v odstavcích 1, 3 a 6.

(3) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 3 písm. b), § 7, 8 a 9, § 10 odst. 1 písm. c) a § 10 odst. 4 a § 17 tohoto zákona na úseku zemědělských, potravinářských, kosmetických, mydlářských, saponátových a tabákových výrobků provádí též Česká zemědělská a potravinářská inspekce.¹⁷⁾

(4) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 3 písm. b), § 7, § 8 odst. 1, § 9, § 10 odst. 1 a 3 a § 17 tohoto zákona na úseku ochrany zdraví lidí, zejména z hlediska zdravotní nezávadnosti výrobků a poskytovaných služeb, provádějí též orgány ochrany veřejného zdraví.¹⁸⁾

(5) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 3 písm. b), § 7, § 8 odst. 1 a 4 a § 9, § 10 odst. 1 písm. c) a § 17 tohoto zákona na úseku veterinární péče provádějí orgány veterinární správy,¹⁹⁾ a to zejména z hledisek

- a) zdravotní nezávadnosti a biologické hodnoty potravinářských výrobků živočišného původu při prodeji na tržištích, v tržnicích a při prodeji podmíněně požitelných potravin živočišného původu,
- b) zdravotní a dietetické nezávadnosti krmiv,
- c) zabezpečení uvádění do oběhu pouze veterinárních léčiv a přípravků schválených podle zvláštního předpisu,¹⁸⁾
- d) zabezpečení prodeje živých zvířat v souladu s podmínkami stanovenými zvláštními předpisy.¹⁹⁾

(6) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 8, 9 až 11 a § 14 tohoto zákona v oblasti obchodu a služeb²¹⁾ provádějí obecní živnostenské úřady,^{11a)} příslušné podle umístění provozovny.

(7) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 8 odst. 2 provádějí také celní úřady; jim stanovená oprávnění k ukládání ochranných opatření^{21a)} a jejich místní příslušnost^{21b)} upravuje zvláštní právní předpis.

(8) Inspektor České obchodní inspekce nebo České zemědělské a potravinářské inspekce, který provedl dozor na trhu podle tohoto zákona a zjistil výrobky nebo zboží, které naplňují znaky porušení ustanovení § 8 odst. 2, a bylo-li prokázáno, že se jedná o výrobky nebo zboží pod celním dohledem,^{21c)} je oprávněn takovéto výrobky nebo zboží zajistit. Zjištění a zajištěné výrobky nebo zboží postoupí příslušnému celnímu orgánu^{21a)}, ^{21d)} k provedení celního řízení a dalšího řízení.

(9) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 8 odst. 1, § 9 odst. 1, § 10 odst. 1 písm. a) a odst. 5 až 8, § 11 a § 12 odst. 1 tohoto zákona na úseku střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických výrobků provádí Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva.^{21e)}

----- 11a) Zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. 16) Zákon ČNR č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů. 17) Zákon ČNR č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci. 18) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. 19) Zákon ČNR č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče České socialistické republiky, ve znění zákonného opatření Předsednictva ČNR č. 25/1991 Sb., zákona ČNR č. 437/1991 Sb., zákonného opatření Předsednictva ČNR č. 348/1992 Sb. a zákona č. 112/1994 Sb. Zákon č. 87/1987 Sb. 21) § 33 a 43 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). 21a) Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. 21b) Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky. 21c) § 47 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon. 21d) § 11 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb. 21e) Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 23a

(1) Orgány uvedené v § 23 jsou oprávněny vydávat závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků. V případě bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo majetku jsou oprávněny pozastavit prodej výrobků nebo poskytování služeb anebo uzavřít provozovnu; vyžaduje-li to naléhavost situace, lze toto rozhodnutí oznámit ústně a neprodleně doručit písemné vyhotovení rozhodnutí.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 věta druhá je možno podat odvolání do tří dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Odvolání nemá odkladný účinek a odvolací orgán o něm rozhodne neodkladně.

(3) Obnovit prodej výrobků nebo poskytování služeb anebo otevřít provozovnu lze až po uvedení do nezávadného stavu a jen s písemným souhlasem orgánu, který o pozastavení prodeje výrobků nebo poskytování služeb anebo uzavření provozovny rozhodl.

(4) Orgány uvedené v § 23 jsou oprávněny uložit rozhodnutím výrobcí, dovozci, dodavateli nebo prodávajícímu povinnost stáhnout výrobek nebezpečný svou zaměnitelností s potravinou z trhu. V případě bezprostředního ohrožení života, vyžaduje-li to naléhavost situace, lze toto rozhodnutí oznámit ústně a neprodleně doručit písemné vyhotovení rozhodnutí.

(5) Prodávající je povinen vyrozumět výrobce, dovozce nebo dodavatele, že výrobek je na základě rozhodnutí dozorového orgánu stahován z trhu, a neprodleně zajistit v součinnosti s nimi způsob vrácení výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou. Dodavatel je povinen na základě vyrozumění prodávajícího nebo na základě rozhodnutí dozorového orgánu o stažení výrobku z trhu neprodleně zajistit v součinnosti s výrobcem způsob vrácení výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou. Výrobce nebo dovozce je povinen na základě rozhodnutí dozorového orgánu o stažení výrobku z trhu nebo na základě vyrozumění dodavatelem nebo prodávajícím o stáhnutí výrobku z trhu zajistit v součinnosti s nimi způsob převzetí výrobku nebezpečného svou zaměnitelností s potravinou. Vrácení nebo zpětné převzetí jsou účastníci dodávek těchto výrobků stahovaných z trhu povinni zajistit ve lhůtě stanovené dozorovým orgánem nebo, není-li lhůta stanovena, bez zbytečných průtahů a vyrozumět o tom dozorový orgán.

(6) Nedojde-li k vrácení nebo zpětnému převzetí výrobků podle odstavce 4 v souladu s rozhodnutím dozorového orgánu nebo bez zbytečných průtahů, je dozorový orgán oprávněn vedle uložení pokuty, je-li ohrožen život, zdraví nebo majetek, nařídit zničení výrobku na náklady toho, kdo povinnost vrácení nebo zpětného převzetí těchto výrobků nesplnil.

§ 24 Pokuty

(1) Za porušení povinností stanovených v § 3, 6, 7a, § 7b, § 8 odst. 1, 2, 3 a 4, § 8a odst. 1, § 9 až 19 tohoto zákona uloží orgány uvedené v § 23 pokutu až do výše 1 000 000 Kč; při stanovení výše pokuty se přihlíží k povaze protiprávního jednání a k rozsahu jeho následků. Za opakované porušení povinností v průběhu jednoho roku lze ukládat pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

(2) Nejde-li o porušení povinností stanovených v § 3 písm. a) a c), § 6, § 10 odst. 1 písm. a) a b), § 11 a 12, nevztahuje se odstavec 1 na potraviny a tabákové výrobky.

(3) Za porušení povinností stanovených v § 23a odst. 4 a 5 uloží orgán uvedený v § 23 pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

(4) Z vlastního podnětu nebo z podnětu sdružení spotřebitelů či jiné právnické osoby založené k ochraně spotřebitele uloží orgány uvedené v § 23 prodávajícímu, výrobcí, dovozci nebo dodavateli, který prodal, vyrobil, dovezl nebo dodal výrobek, jehož vada způsobila újmu na životě nebo zdraví, pokutu až do výše 10 000 000 Kč; tuto pokutu uloží rovněž osobám uvedeným v § 27, které prodaly, vyrobily, dovezly nebo dodaly výrobek, jehož vada způsobila újmu na životě nebo zdraví. Stejnou pokutu uloží tomu, kdo takovou újmu způsobil vadným poskytnutím služby. Pokutu nelze uložit osobě, která prokáže, že újme nešlo zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které na ní bylo možno požadovat.

(5) Pokutu podle odstavce 1 do výše 5000 Kč lze uložit v blokovém řízení, je-li porušení povinnosti spolehlivě zjištěno a osoba, která povinnost porušila, je ochotna blokovou pokutu zaplatit. Na blokové řízení podle tohoto zákona se použijí obdobně ustanovení o blokovém řízení podle zvláštního zákona.²²⁾

(6) Pokutu podle odstavce 1 nelze uložit v případech, kdy byla uložena pokuta podle zvláštního zákona, a v případě, kdy lze uložit pokutu podle odstavce 2.

(7) V případech, kde působí více orgánů uvedených v § 23, ukládá pokutu ten, který zahájil správní řízení jako první. O zahájení řízení o uložení pokuty se tyto orgány vzájemně informují.

(8) Výnos pokut uložených podle odstavců 1 až 4 je příjmem státního rozpočtu České republiky, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 24 odst. 9).

(9) Výnos pokut uložených podle odstavce 1 obecními živnostenskými úřady^{11a)} je příjmem rozpočtu příslušné obce.

(10) Pokutu podle odstavce 1 lze uložit do tří let a pokutu podle odstavce 2 do deseti let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(11) Uložením pokuty není dotčena povinnost k náhradě škody.

(12) Pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty.

(13) Pokutu, která je příjmem státního rozpočtu, vybírá orgán, který ji uložil, a vymáhá územní finanční orgán. Pokutu, která je příjmem rozpočtu obce, vybírá a vymáhá obecní živnostenský úřad, který pokutu uložil. Při vybírání a vymáhání pokuty se postupuje podle zákona o správě daní a poplatků. ----- 11a)

Zákon ČNR č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech. 22) § 84 a 85 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST ČTVRTÁ Sdružení spotřebitelů a jiné právnické osoby založené k ochraně spotřebitele

§ 25 Právní postavení

(1) Právní postavení sdružení spotřebitelů a jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele (dále jen "sdružení") upravují zvláštní zákony.¹⁵⁾

(2) Návrh na zahájení řízení u soudu o zdržení se protiprávního jednání ve věci ochrany práv spotřebitelů může podat a účastníkem takového řízení může být i sdružení, v jehož stanovách jsou uvedeny tyto cíle. -----

¹⁵⁾ Zejména zákon č. 83/1990 Sb. nebo občanský zákoník.

§ 26 Oprávnění vůči orgánům veřejné správy

Sdružení jsou oprávněna činit podněty orgánům veřejné správy v souvislosti s plněním jejich úkolů podle části třetí tohoto zákona. Orgány veřejné správy, které tyto podněty obdrží, jsou povinny informovat sdružení o jejich vyřízení bez zbytečného odkladu, nejpozději však do dvou měsíců od obdržení podnětu.

ČÁST PÁTÁ - Společná a závěrečná ustanovení

§ 27 Ochrana spotřebitele při neoprávněném podnikání

Povinnosti prodávajících, výrobců, dovozců nebo dodavatelů mají i osoby, které provozují činnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. b) až e) bez příslušného oprávnění.

§ 28 Vztah ke správnímu řádu

Na řízení podle § 23a a 24 zákona se vztahují obecné předpisy o správním řízení,²³⁾ nestanoví-li tento zákon jinak. -----

23) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Zákon ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

§ 28a

Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví vyhláškou

- a) způsob určení obsahu jednotlivých druhů vláken v textilním výrobku,
- b) podrobnosti o způsobu označování textilních výrobků údaji o složení materiálu,
- c) seznam textilních výrobků, které nemusejí být označeny údaji o složení materiálu,
- d) podrobnosti o způsobu označování obuvi údaji o materiálech použitých v jejich hlavních částech,
- e) seznam druhů obuvi, které nemusí být označeny údaji o materiálech použitých v jejich hlavních částech,
- f) podmínky pro určování jednotlivých druhů křišťálového skla včetně názvů těchto druhů, vlastností, které je charakterizují, jim přidáných symbolů a metod stanovení příslušných chemických a fyzikálních vlastností, jakož i pro označování výrobků z křišťálového skla včetně stanovení výrobků z křišťálového skla, které označování podléhají.

§ 29 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Stráský v.r.

Kováč v.r.